

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

ΔΙΛΗΜΜΑ Ή ΨΕΥΤΟΔΙΛΗΜΜΑ ?

Δημόσιος και Ιδιωτικός τομέας.

Ασφαλώς θα αποτελούσε αντικείμενο πολλών επιστημονικών μελετών αλλά και διδακτορικών διατριβών υψηλού επιπέδου, η προσπάθεια να κατανοηθεί η σημασία και το βάθος που έχει τόσο ο δημόσιος όσο και ο ιδιωτικός τομέας στην ανάπτυξη της κοινωνίας και της οικονομίας. Θα ήταν ανθρωπίνως αδύνατο να περιοριστεί στα πλαίσια ενός άρθρου. Ο λόγος όμως για τον οποίο θέτω μερικούς προβληματισμούς σ' αυτό το σύντομο άρθρο είναι γιατί για μια ακόμα φορά καλούμαστε να απαντήσουμε ποιός τομέας πρέπει να επωμιστεί το μεγαλύτερο μέρος ευθύνης για τη σημερινή κρίση, ποιός θα σηκώσει το βάρος των μέτρων και των όποιων μεταρρυθμίσεων και ποιός μπορεί να αποτελέσει όχημα ανάπτυξης.

Έστω. Ας θέσουμε όμως το ερώτημα λίγο διαφορετικά. Υπάρχει κάποιος τομέας απο τους δύο, που να αποτέλεσε παράδειγμα συμπεριφοράς και ανάπτυξης για χρόνια ? Να είχε διάρκεια και συνεχή αποτελέσματα ? Η απάντηση είναι ότι σημαντικά παραδείγματα υπήρξαν και στους δύο τομείς αλλά και δύο βασικές αδυναμίες. Έλλειψη διάρκειας και έλλειψη πρόθεσης για συνεργασία μεταξύ τους. Όπως επίσης υπήρξαν και πολύ κακά παραδείγματα και στους δύο χώρους. Το αποτέλεσμα ήταν και οι δύο πλευρές να βαλτώσουν.

Ας θέσουμε και πάλι το ερώτημα λίγο διαφορετικά. Μπορεί ο ένας τομέας να υπάρξει χωρίς τον άλλο ?

Ποιός νομοθετεί ? Ποιός χαράζει τις βασικές γραμμές ανάπτυξης ? Ποιός πρέπει να ελέγχει και να αυτοελέγχεται ταυτόχρονα ? Ποιός πρέπει σε περιόδους κρίσης, να έχει προβλέψει τις στρατηγικές εφεδρείες ? Ποιός πρέπει να εξασφαλίζει τους τέσσερις βασικούς τομείς κοινωνικής επιβίωσης. Την παιδεία, την υγεία, το περιβάλλον και την άμυνα. Μα ασφαλώς ο δημόσιος τομέας. Το σοβαρό κράτος. Όχι το ογκώδες κράτος. Η αληθινή άσκηση εξουσίας μέσα απο συνταγματικές και θεσμικές διαδικασίες και όχι η κατάχρηση εξουσίας και η απαξίωση των θεσμών.

Απο την άλλη μεριά του ποταμού. Ποιός τομέας είναι αυτός που μπορεί να έχει την ευελιξία και την καινοτομία ως πρώτη του και διαρκή επιλογή ? Ποιός τομέας παράγει προϊόντα, τα προωθεί και τα βελτιώνει ? Ποιός τομέας μπορεί να εξασφαλίσει γρήγορα την πλέον δυναμική ανάπτυξη ? Ποιός τομέας εκπαιδεύει ανθρώπινο δυναμικό στην πραγματική οικονομία ? Ποιός παράγει προστιθέμενη αξία για τον τόπο ? Ποιός τομέας, μετά ασφαλώς τον εθνικό μας πλούτο, αποτελεί την διαπραγματευτική μας ισχύ ? Μα ασφαλώς ο ιδιωτικός τομέας. Πόσες ανάλογες επιχειρήσεις ή ιδιωτικές πρωτοβουλίες, ελληνικής

έμπνευσης και προέλευσης, τις καταστρέψαμε κυριολεκτικά ? Πότε πιστέψαμε στην δυναμική τους ?

Υπάρχει όμως κάποιος ιδιαίτερος λόγος για τον οποίο πρέπει να αφιερώσουμε τις δυνάμεις μας, μόνον υπέρ του ενός ή του άλλου τομέα ? Υπάρχει κάποιος ιδιαίτερος λόγος να καλύψουμε ακόμα και με ιδεολογικό περίβλημα, τις αδυναμίες του καθενός και να τον προβάλλουμε ως αποκλειστικό σωτήρα των πάντων ? Υπάρχει όμως και κάποιος ιδιαίτερος λόγος να κλείσουμε μάτια και αυτιά, σ' ότι θετικό έχει η πραγματική τους αξία ?

Σας έθεσα πάρα πολλά ερωτήματα. Έτσι όμως χτίζονται διαχρονικά τα δилήματα. Με τη διαστρέβλωση της αξίας κάθε πράγματος και τα πολλά ερωτήματα. Και έτσι χειραγωγούνται στο τέλος οι μάζες. Γιατί οι άνθρωποι μετατρέπονται σε μάζες.

Επιτέλους, λίγο να σκεφτούμε σοβαρά, λίγο να μελετήσουμε την πολιτική και οικονομική ιστορία του κόσμου, θα καταλάβουμε ότι αυτό το δίλημμα, δεν είναι δίλημμα. Είναι ένα μεγάλο ψευτοδίλημμα. Ένα ακόμα απο τα πολλά της ζωής μας. Και οι δύο τομείς χρειάζονται, δημόσιος και ιδιωτικός. Στο ρόλο τους, στα πλαίσιά τους, με σεβασμό και των δύο σε νόμους και σε θεσμούς.

Συνεργασία των δύο τομέων. Ευκαιρία Αριστείας ?

Υπάρχει μια αρκετά διαδεδομένη ρήση που λέει ότι κάθε κρίση είναι και μια ευκαιρία. Κάθε τέλος είναι και μια αρχή. Σε γενικές γραμμές είναι αλήθεια. Και λέω σε γενικές γραμμές γιατί κατά την ταπεινή μου άποψη, πρέπει να μετράνε σημαντικά όχι μόνον οι ευκαιρίες αλλά και οι καλές προθέσεις. Αν θα μπορούσαμε να οραματιστούμε έναν οργανισμό που θα αποτελούσε φορέα έρευνας και εκπαίδευσης (δεν εξετάζω το αν θα είναι θετικής ή θεωρητικής κατεύθυνσης – λίγο ρόλο παίζει), πιστεύω ότι θα ήταν πραγματικά ένα Κέντρο Αριστείας. Εκεί που θα μπορούσαν να συνδυαστούν τα πλεονεκτήματα κάθε χώρου, ανθρώπων και μέσων, θα ήταν πραγματικά μια πηγή προόδου, μια βάση υγιούς σταθερής ανάπτυξης.

Προσωπικώς είχα την τιμή και την ξεχωριστή αποστολή στη ζωή μου, να ηγηθώ μιας προσπάθειας που ξεκίνησε το 1996 και συνεχίζει να καρποφορεί. Είναι το Ερευνητικό – Πειραματικό Κέντρο της ELPEN Φαρμακευτικής Βιομηχανίας. Ένα επιτυχημένο πρότυπο συνεργασίας Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα.

Το Ερευνητικό – Πειραματικό Κέντρο της ELPEN, ιδρύθηκε το 1996 και στα επόμενα 14 έτη λειτουργίας του, κατάφερε να βρεθεί στην πρωτοπορεία της πειραματικής – εφαρμοσμένης βιοϊατρικής έρευνας και εκπαίδευσης. Όλα ξεκίνησαν απλά απο την επιθυμία της Εταιρείας να προσφέρει στην ιατρική και ευρύτερα επιστημονική κοινότητα. Η ELPEN είναι μια αμιγώς ελληνικών συμφερόντων Εταιρεία, πρώτη ελληνική, που ήθελε να κάνει αυτό που θα την ξεχώριζε στο τόπο της. Το 1996 λοιπόν, ξεκίνησε μια σταθερή πορεία οργάνωσης και ανόδου που έφερε αποτελέσματα που κάνουν σήμερα

υπερήφανους έλληνες και ξένους επιστήμονες και ασφαλώς την ίδια μας τη χώρα.

Ένα απο τα πλέον βασικά θέματα που έπρεπε να επιλυθούν, ήταν πώς θα υλοποιηθούν ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα με την άμεση συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού φορέα. Το πρόβλημα είναι δύσκολο γιατί αναφερόμαστε σε ένα πεδίο ευαίσθητο και με πολλές πτυχές. Από την μια μεριά ήταν το Ερευνητικό – Πειραματικό Κέντρο που χρηματοδοτείται απο την ELPEN και απο την άλλη οι Κλινικές και τα Εργαστήρια των Πανεπιστημίων και του Ε.Σ.Υ. Ας μην παραβλέπουμε επίσης το γεγονός ότι οι εποχές μπορεί να μην ήταν μεν εχθρικές αλλά σίγουρα δεν ήταν και οι πλέον ευνοϊκές. Μια όμως ήταν η μεγαλύτερη κινητήρια δύναμη. Η ισχυρότατη θέληση και των δύο πλευρών για ουσιαστική συνεργασία. Η φόρμα συνεργασίας βρέθηκε και ήταν το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο λειτουργίας εργαστηρίων που ασχολούνται με την πειραματική βιοϊατρική έρευνα (π.δ. 160 / Μάιος 1991). Χάρης σ' αυτό το πλαίσιο, το εργαστήριο έγινε το πρώτο επίσημο εργαστήριο εφαρμοσμένης έρευνας και εκπαίδευσης στη χώρα μας, προερχόμενο απο την ελληνική παραγωγική βιομηχανία. Επρόκειτο επομένως για επίσημο και αναγνωρισμένο φορέα με τον οποίο οι φορείς του δημοσίου τομέα, μπορούσαν πλέον να συνεργαστούν. Η πόρτα άνοιξε και κυριολεκτικά εκφράστηκαν απίστευτες δημιουργικές δυνάμεις. Ο αμοιβαίος σεβασμός πέρασε απο το στάδιο της θεωρίας στην πράξη.

Συγκεκριμένα:

- 200 Διδακτορικές Διατριβές έχουν εκπονηθεί ή βρίσκονται σε φάση εκπόνησης καθώς και 12 ολοκληρωμένα Masters. Οι ερευνητικές ιδέες προέρχονται και απο τους δύο φορείς.
- Άνω των 150 πρωτοκόλλων έχουν ολοκληρωθεί και περισσότερα από 40 βρίσκονται σε εξέλιξη.
- Περισσότερα από 400 Επιστημονικά Σεμινάρια έχουν υλοποιηθεί εκ των οποίων το 80% με πρακτική άσκηση.
- Περισσότερες από 600 παρουσιάσεις και διαλέξεις σε επιστημονικά συνέδρια και εταιρείες, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Περισσότερες από 100 δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά.
- 7.000 επισκέψεις επιστημονικού ενδιαφέροντος μέχρι τον Ιούλιο του 2010.

Αν λοιπόν σ' αυτούς τους τόσο δύσκολους καιρούς για τη χώρα μας, ψάχνουμε να βρούμε ένα παράδειγμα θετικής και ουσιαστικής συνεργασίας ανάμεσα στους δύο βασικούς πυλώνες της κοινωνίας και της οικονομίας μας, σίγουρα το βρήκαμε. Και είναι παράδειγμα με υψηλή προστιθέμενη αξία γιατί ακριβώς αφορά την έρευνα και την εκπαίδευση. Έχουμε τεράστια ανάγκη απο παραδείγματα.